

NAS GLAS

Glasi Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

Glasi po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Protestne manifestacije javnih nameščencev in železničarjev.

Dogodki zadnjih dni, osobito pa nova uredba o izenačenju draginjskih doklad, pri katerem so se drž. železničarji namenoma ali brez namena docela prezrli, je strnila vse državne nameščence in železničarje v Sloveniji v enotno fronto. Stvoril se je poseben akcijski odbor, ki bo ukrepal o nadaljnjih resnejših korakih, ako manifestacije in resolucije ne bodo zalegle.

Po vseh večjih krajih v Sloveniji so se 11. in 16. t. m. priredila protestna zborovanja O. Z., oziroma lokalnih združenj javnih nameščencev ter sporazumljenih železničarskih združenj. V Ljubljani je bila 11. t. m. sklenjena sledeča resolucija:

»Zbrani aktivni in vpokojeni civilni državni nameščenci in železničarji vseh kategorij, vpokojeni častniki in orožniki ter njih vdove in sirote ugotavljajo:

I. Gmotni položaj vseh državnih in tem enakih javnih uslužbencev in vpokojencev ter njih vdov in sirot je vsled rastoče draginje postal tako beden in obupen, da stojijo ti uslužbenci pred neizogibno katastrofo.

II. Ta brezupni položaj je povzročil edinole vsled pomanjkanja potrebnih pravočasnih ukrepov od strani vlade.

Radi tega zahtevajo nujno, da se takoj:

1. uzakoni službena pragmatika,
2. a) zvišajo vse draginjske doklade primerno sedanji draginji in krajevnim razmeram ter razširi izenačenje doklad tudi na železničarje,
 - b) odpravi maksimiranje teh doklad,
 - c) razveljavi vse omejitve, katere dajo dokladam značaj milostinje,
3. Izplača izdaten enkratni nabaven prispevek;
4. Primerno zvišajo pristojbine za vršnje službe izven urada;
5. Reši stanovansko vprašanje za državne nameščence in železničarje s tem, da se:
 - a) nakaže tudi poduradnikom in slugam stanarinska doklada,
 - b) v krajih, kjer ni drugače mogoče dobiti stanovanja, odkáže stanovanje v naravi,
 - c) onemogoči, da se uslužbencem odpo-ve stanovanje brez zasiguranja novega stanovanja;
 - d) kadar je zaradi premestitve potrebna ločitev uslužbenca od družine, družini zagotovi stanovanje in izplačuje primerno odškodnino za dvojno gospodinjstvo;
6. razširi veljavnost določb člena 282 proračunskega zakona na vse državne in javne nameščence v celi državi.

Zborovanje je otvoril predsednik O. Z. g. M. Lilleg ter v uvodnih besedah odkril vso bedo javnih nameščencev in železničarjev.

Za njim je poročal vladni svetnik g. Šporn, ki je podrobno očrtal naše zahteve v zmislu resolucije. Za železničarje sta govorila gg. Sovré in Žorga, v imenu naših gospodinj pa g. Marica Bartolova.

Manifestacija je pokazala popolno solidarnost. Resolucija se je izročila kompetentnim mestom.

Naknadno k tej resol. pa se predlože tudi še resolucije posameznih strokovnih organizacij čim bo g. pokrajinski namestnik v položaju, da sprejme deputacijo.

Nabita dvorana hotela »Union« je 16. t. m. vnovič pričala, da vrši akcijski odbor svoje delo po določenih smernicah.

V imenu vseh organizacij je otvoril zborovanje g. Črnigoj ter poudarjal nepolitični nagib prireditve, ki jo je bilo smatrati za nadaljevanje manifestacije z dne 11. t. m.

Poročali so gg. Žorga, Sovré in Črnigoj.

Za O. Z. pa je podal solidarnostno izjavo njen tajnik g. Bekš. Resolucija, ki so jo zborovalci soglasno odobrili, se glasi:

»Dne 16. marca 1923 na protestnem shodu v dvorani hotela »Union« v Ljubljani zbrani aktivni in upokojeni železniški in državni uslužbenci vseh kategorij

I.) ugotavljajo

Gmotni položaj vseh aktivnih in upokojenih železniških in državnih uslužbencev in delavcev ter njih vdov in sirot je vsled rastoče draginje postal tako beden in obupen, da stoje pred neizogibno katastrofo.

Ta položaj je povzročilo edinole dejstvo, da vlada ni pravočasno izvršila ukrepov, s katerimi bi se bili službeni prejemki navedenih sorazmerno z rastočo draginjo povišali;

II.) zahtevajo, da se

a) izdasta uredbi o izpremembah in dopolnitvah zakona o draginjskih dokladah aktivnih uslužbencev, upokoјencev in upokojenk državnih prometnih naprav (službene novine SHS št. 83 z dne 15. aprila 1922) in uredbe o draginjskih dokladah delavskega osebja državnih prometnih naprav (Služb. Novine št. 142 z dne 30. junija 1922); zahtevamo pa, da se Uredba izda v tem smislu, da dobe stanarinsko doklado tudi poduradniki in sluge, kar naj se razširi tudi na državne nameščence in pa da dobi tudi delavsko osebje draginjske in rodbinske doklade za vse dneve v mesecu ter da se delavci dele le v kvalificirane in nekvalificirane;

b) spremeni izvršilna naredba ministrstva saobračaja k členu 3) zakona o prevedbi osebja državnih prometnih naprav v krajinah izven Srbije in Črnogore na dinarske plače (Služb. Novine št. 105 z dne 15. maja 1922)

tako, da bodo imeli pravico do naturalnega stanovanja oziroma do stanarine v iznosu 20% od temeljne plače brez razlike vsi uslužbenci.

c) uzakoni službena pragmatika;

d) zvišajo po zenačenju v zmislu točke

a) draginjske, rodbinske in stanarinske doklade skladno s sedanjimi draginjskimi in krajevnimi razmerami najmanj za 150%;

e) odpravi maksimiranje rodbinskih doklad in vse omejitve po davčnem cenzusu;

f) izplača izdaten enkratni nabavni prispevek;

g) primerno zvišajo pristojbine za vršnje službe izven urada odnosno izven stalnega službenega mesta;

h) nakaže stanovanje v naravi povsod,

kjer ni mogoče dobiti zasebnih stanovanj;

i) onemogoči odpoved stanovanja, ne da bi se uslužbencu prej nakazalo drugo;

j) družini zasigura stanovanje in izplačuje primerna odškodnina za dvojno gospodinjstvo, ako je zaradi premestitve potrebna ločitev uslužbenca od družine;

k) razširi veljavnost določb čl. 282 proračunskega zakona na vse železniške in državne nameščence v celi državi;

III. pozivljajo vlado

da čimprej v polnem obsegu ugoti tu navedenim minimalnim zahtevam, ker je od tega odvisna ne samo eksistenca celokupnega železniškega osebja in državnih uslužbencev, ampak tudi rednost in varnost železniškega obrata sploh.

Na shod je blo iz province poslanih 30 solidarnostnih brzojavk.

Oba shoda sta se vršila v popolnem redu in harmoniji, kar znači, da z državnimi nameščenci združeni železničarji umevajo v polni meri resnost položaja in da se pripravljajo na odločilnejše mere, ako bi ostala vlada trdovratna.

Dobro obiskane shode so priredili tudi Maribor, Ptuj, Celje, Murska Sobota, Kranj, Kamnik, Kočevje, Novomesto itd.

Izmed resolucij oziroma spomenic, ki jih je doslej prejela O. Z., da jih predloži vladi, navajamo danes radi pomanjkanja prostora samo dve.

»Društvo drž. nameščencev« nam je priobčilo sledečo g. min. predsedniku Pašiču naslovljeno spomenico:

»Vsa javnost brez razlike strank je že tako izčrpno pretresala bedo državnih nameščencev, da je nevzdržno stanje v katerem se nahajajo državni uslužbenci, posebno pa nastavljeni nižjih kategorij, gospodu ministrskemu predsedniku prav dobro znano. S prejemki, kater mu nudi država za dolgoletno požrtvovalno in vestno službovanje, nižji državni nameščeneec ne more več živeti. Služ-

beni prejemki mu ne zadoščajo več niti za najskromnejše življenjske potrebščine.

Siromak nad siromaki je pa državni nameščenec z maksimirano draginjsko doklado in s številno družino. Nesrečna naredba o maksimiranju dohodkov nižjih državnih nameščenecv, je tem siromakom že itak prepčle dohodke neusmiljeno skrčila in izročila s tem svoje lastne uslužbenke in njihove nedolžne družine naravnost poginu in največji bedi.

Podpisano društvo prosi vsled tega, da se gospod ministrski predsednik zavzame za izboljšanje obupnega gmotnega položaja nižjih državnih nameščenecv in zastavi ves svoj vpliv, da se tako izpolnijo sledeče njihove zahteve:

I. Draginjske dnevnice (osebne in družinske) naj se z veljavnostjo od 1. januarja 1923 zvišajo vsaj za 150 odstotkov. — Dejstva, da je nižjem javnemu nameščencu z dosedanjimi draginjskim dnevnicami sploh nemogoče živeti, ni potreba utemeljevati. Če odpovedo trgovci kredit, ki ga sedaj še izjemoma dovoljujejo, bodo državni nameščenci umirali gladu.

2. Stanarina, ki jo je kraljevska vlada od 1. marca 1923 dovolila uradniškim skupinam, naj se proširi tudi na vse neuradniške kategorije (poduradnikov in slug) in sicer od 1. marca 1923 dalje v izmeri najnižje stanarine za uradniške skupine.

3. Maksimiranje draginjskih doklad za nižje državne nameščenecv naj se razveljavi z dnem, ko je bilo uveljavljeno kot neupravičeno in tudi nemoralno. Vsem uslužbencem, ki so vsled nesrečne naredbe trpeli in trpijo, naj se dodatno izplačajo celi prejemki, ki jim po vsej pravici pripadajo.

Podpisano društvo je uverjeno da g. ministrski predsednik vlade uvideva nujnost in upravičenost naštetih zahtev in da bo s svojim vplivom dosegel, da se navedenim zahtevam čimpreje ugodí.

»Društvo političnih konceptnih uradnikov« pa je sprejelo na izrednem občnem zboru dne 7. marca t. l. tole resolucijo:

Izredni občni zbor je ugotovil, da je gmotni položaj državnih nameščenecv v obče in med njimi političnih konceptnih uradnikov posebe tako beden in obupen, da so nameščenecv pred neizogibno katastrofo; sedanjí prejemki ne zadostujejo pri vladajoči draginji niti za golo preživljanje, dočim trgovci in drugi odrekajo radi prezadolženosti uradništva vsak kredit tudi za najnujnejše potrebščine, n. pr. živila in obleko. Raditega se politični konceptni uradniki izrekajo za solidarne z drugimi državnimi nameščenci ter se pridružujejo v boju za korenito izboljšanje gmotnega položaja vsaki akciji tudi do najskrajnejših sredstev.

I. Izredni občni zbor zahteva, da se takoj:

1. uzakoni službena pragmatika,
2. zvišajo z novo uredbo izenačene draginjske doklade za 150 odstotkov, ukine maksimiranje rodbinskih doklad ter razveljavijo vse omejitve, ki dajejo dokladam značaj miloščine,
3. izplača izdaten nabaven prispevek,
4. reši stanovanjsko vprašanje državnih nameščenecv,
5. razširi veljavnost določb člena 282. finančnega zakona za proračunsko leto 1922/23 na vse državne nameščenecv v celi državi.

II. Izredni občni zbor:

1. soglasno in z vso odločnostjo zahteva z ozirom na jurisdikcijo v zasebnopravnih in javnopravnih zadevah, ki je zvezana s službo upravnega uradnika s fakultetno izobrazbo, funkcijsko doklado vsakokrat v isti izmeri,

kakor jo uživajo sodniki, in to za ves čas, odkar se je pripoznala sodnikom,

2. sklene, naj se naprosi vlada, da izvršuje premeščena z ozirom na težke gmotne posledice, ki so zvezane s premestitvijo za prizadetega, le v najnujnejših slučajih po zaslišanju o eventualnih protirazlogih, ki naj se vpoštevajo,

3. sklene, da se naprosi vlada, naj izvrši napredovanja upravnega uradništva na podstavi določb člena 126/1 zakona o drž. računovodstvu v najširšem obsegu ter ustvari tudi za to budžetsko možnost, posebno ker se napredovanja v zadnjih letih niso izvrševala v dovoljeni meri,

4. zahteva, naj se dnevnice, potne in druge pristojbine za izvršitev službe izven uradnih prostorov

a) izenačijo s pristojbinami, kakor jih uživajo drugi uradniki s fakultetno izobrazbo,

b) da se sedaj veljavne postavke v smislu naredbe z dne 30. septembra 1920 D R br. 96.000, Službene Novine šte. 222, zvišajo na 400 odstotkov, kadar se vrši služba v javnopravnem interesu; ako se vrši ista v interesu in na stroške stranke, naj se računajo pristojbine po advokatskem tarifu,

5. predlaga vladi v razmišljanje, kako naj politični konceptni uradniki krijejo stroške, katere jim nalaga njihova služba za reprezentanco in izvedbo zaupnih poslov.

(Dalje prihodnjic.)

Da ne pozabimo!

»Samouprava«, organ Narodne radikalne stranke, ki izhaja v Gornji Radgoni, prinaša v šte. 9. z dne 13. marca oklic državnim nameščencem s pozivom, da naj volijo javni nameščenci radikale. Ne bi omenjali tega oklica, ali za nas je zanimiv, ker prinaša obljube finančnega ministra Stojadinovića, ki jih je dal deputaciji javnih nameščenecv ob priliki svojega obiska v Mariboru. Gospod finančni minister Stojadinović je obljubil in izjavil tej deputaciji:

»Zahtevi poduradnikov in slug po popolni odpravi maksimiranja doklad zaenkrat ne more ugoditi predvsem z ozirom na razmere v Srbiji, kjer bi popolna odprava maksimiranja doklad privedla neznosno obremenjenje proračuna.

Pač pa je obljubil zaenkrat podporo z nakazilom živil po znižanih cenah, kar bo posebno v zvezi z dvigom naše valute najlepša rešitev tega vprašanja vse dotlej, ko se sestane novo izvoljena skupščina. Da bo v tej skupščini imela NRS edino odločujočo besedo, je že danes jasno, in minister dr. Stojadinović nas je pooblastil, naj vam povemo, da je takojšnje uzakonjenje službene pragmatike kardinalna točka delovnega programa NRS.

Pozval nas je, naj mu popolnoma zaupamo, da ne smatramo njegovih besed mogoče samo kot »volilne obljube«, da pripozna važnost materijelno neodvisnega državnega uslužbenstva, ki je predpogoj nekorumpirane državne uprave. On sam da se čuti še vedno uradnika, »kot takrat, ko je kot skromen konceptni praktikant vstopil v državno službo.«

Obenem je slovesno izjavil, da NRS je in bo vedno znala ščititi svobodo političnega prepričanja drž. uslužbenstva in bo z močno roko posegla vmes tam, kjer gotovi zakrknjenci mislijo, da živijo še vedno v časih demokratskega nasilja.

Gospod Stojadinović je torej kot politični agitator obljubil živila po znižani cenah. Ali bo kot bodoči poslanec izpolnil obljubo, o tem se bomo lahko prav kmalu prepričali, ako je namreč že ni izpolnil za tiste naše tovariše, ki so bili toliko previdni, da so vstopili v »Odbor državnih nameščenecv N. R. S.«, katerim je dal gorenjo izjavo.

Gospod Stojadinović je tudi izjavil — ne vemo, ali kot politični agitator ali kot član

vlade — da njegova stranka že sedaj ščiti svobodo političnega prepričanja državnih nameščenecv in da jo bo ščitila tudi v bodoče. Kot dokaz za resničnost te izjave je bil nato čez nekaj dni upokojen dr. Baltič. In nešteto dokazov prinaša »Beogradski dnevnik« dan za dnem, ko objavlja imena onih javnih nameščenecv, ki jih sedanja vlada s polno paro penzionira in tudi enostavno odpušča, da si prihrani delo z nakazovanjem pokojnin.

Ob času bomo spomnili gospoda Stojadinovića na njegove obljube.

K. P.:

Nova pota v ustrojstvu organ. javnih nameščenecv v naši državi.

Da je organizacija državnega uslužbenstva v naši državi pomanjkljiva, dokazujejo doseženi uspehi oziroma neuspehi, če smo jih vestno vknjiževali v pretekli dobi. Doma se nismo naučili ničesar, kvečjemu spoznanja, da tavamo po napačni poti. Sodobna literatura inozemskega organizatoričnega gibanja med državnim uslužbenstvom raznih držav vsebuje za nas marsikaj koristnega in posnemanja vrednega; da izkazujejo posamezne organizacije v inozemstvu prav zadovoljive uspehe, nas mora dovesti do prepričanja, da si moramo čim temeljitejše prisvojiti njih organizatorična načela.

Pri proučevanju zbrane tvarine iz različnih držav v Evropi najdemo vseskozi kot vodilno misel: »Tesna složnost, skrajna disciplina ter enoten nastop«.

Mi smo od teh idealnih načel še precej oddaljeni, vsaj v dejstvih se ista ne izražajo, kakor je bilo že v nekaterih člankih pojasnjeno.

V kratkih potezah hočem v sledečem načrtu podati one smernice organizatoričnega ustrojstva, ki so posnete iz raznih tujzemskih društvenih pravil, a prikrojene našim razmeram.

V glavnih točkah mi služijo za podlago pravila »Društva občin državnih uslužbenecv kraljevine Romunije«, upošteval sem pa tudi slične organizacije drugih držav.

Našo bodočo organizacijo sem si zamislil tako-le:

Celokupno državno uslužbenstvo je obvezno včlanjeno v društvo, ki obsega v dveh skupinah vse uradništvo do četrtega činovnega razreda navzgor, ter vse služabništvo definitivnega značaja.

Obe skupini tvorita v določenem delokrogu skupno enoto po navodilih vrhovnega predsedništva, sicer pa je za vsako obeh skupin postavljeno posebno vodstvo, kateremu je v organizatoričnem oziru podrejeno vse članstvo celotne države dotične skupine brez strokovnih ali drugih razlik.

Društvo ima v vseh pokrajinah oziroma srezih svoje podružnice ali poslovalnice kot izvršilne organe v društvenih zadevah. Podružnice imajo samo posvetovalne in proučevalne namene. Poverjenik vsake podružnice je obenem član glavnega odbora, njegova glasovalna pravica je odvisna od števila po njem zastopanih članov.

Sedež glavnega odbora je obenem sedež društva, kjer se vzdržuje osrednji urad za celokupno organizacijo. Iz taktičnih ozirov ni priporočljivo, da se za sedež društva določi držav. prestolica. Kraj se izvoli po zemljepisni legi v državi tako, da je približno v njeni sredini z udobnimi prometnimi zvezami brez ozira na velikost in obljudenost.

Razlog, da treba centralo spraviti v neposredni stik z vlado, je, drugod vsaj, že davno izpodbit, pač pa nam utegne oddaljenost od neposredne bližine osrednjih oblasti v marsičem koristiti.

Centralni urad društva je reprezentiran po treh činiteljih: predsedniku, tajniku in blagajniku, ki se izvolijo po načelih, kakor veljajo za volitve v javna zastopstva v državi sploh.

Centralni urad ter vse osebje njegove pisarne se vzdržuje iz društvenih dohodkov. Imenovani glavni funkcionarji društva podajo s sprejemom tega mandata za izvršilno dobo ostavko na državno službo in na vse iz tega razmerja izvirajoče prejeme in predpravice (začasna upokojitve!).

Kot uradno glasilo izdaja centralni urad svoj list, in sicer dnevnik z mešanim besedilom v srbskem, hrvaškem in slovenskem jeziku, kakor se pač glase vposlani rokopisi.

Ta list mora uživati z ostalimi političnimi dnevniki glede poročevalske službe neokrnjeno enakovrednost, tako da nudi članom popolno nadomestilo za politične časopise.

Tisk mora postati naš mogočni zaveznik, javna beseda naše obrambno orožje.

Razen začrtanega ustrojstva pa si ustanove posamezne stroke uslužbenstva po svoji individualnosti posebne skupine z omejenim delokrogom gospodarskega ali stanovskega značaja in lokalnega pomena.

Člansko obveznost je tako razumeti, da vpliva gnoten in moralčen uspeh, katerega so deležni izključno samo člani, na vsakega, da pristopi k društvu, samo da vršimo tudi v propagandnem oziru svoje dolžnosti, ki nam jih nalagajo pravila.

Članarina je glavni dohodek društva, s katero se krijejo vsi z njegovim delovanjem zvezani stroški.

Članarino smatramo kot organizacijski davek in jo sploh odbijemo v proračunu naših službenih prejemkov. Brez premisleka bomo utrpeli to žrtev, če smo prepričani, da se v koristnem društvenem delu dobro obrestuje.

Danes plačujemo prispevke raznim društvom, ki so včlanjena v takozvanem »Savezu«. Ta članarina se po gotovem količniku porazdeli in za osrednje društvo ostane prav pohleven delež, namesto da bi se ravno tam stekala vsa finančna moč naše celokupne organizacije.

Moj načrt predvideva potemtakem razpust vseh dosedanjih društev, osnovanih na strokovnih podlagah, ki ne pomenijo v bistvu nič drugega nego razkrojitev sil 150.000 glav broječe množice.

Društvene pravice vsakega člana temelje na popolni enakopravnosti v vseh društvenih zadevah.

Organizacija predstavlja mogočno armado, spojeno z možato disciplino, ki od nas ne zahteva drugega, kakor da jo podpiramo s krepko voljo in z brezobzirno vztrajnostjo; ponuja pa nam varno zaščito in trdno oporo, če bo treba udeleževati skupen nastop v opravičenih zahtevah napram skupnemu delodajalcu.

Res, da smo zamudili pravi trenotek, ko bi bili lahko sijajno preizkusili svojo slogo in si ob sedanjih volitvah pridobili zakonito zastopstvo na odločilnem mestu po lastnih nadstrankarskih močeh. A to nas ne sme ovirati, da se ne bi vzdramili ter se za bodočnost, ki je še naša, lotili smotrenega dela; gladimo sprva pot s tem, da zanesemo v vse naše vrste pravi zmisel za slogo.

Marsikateremu se bodo zdele moje ideje neizvedljive in me bodo smatrali za fantasta; očitki neizvedljivosti orisanega problema se bodo opirali na ogromne stroške, ki bi jih naše rame ne zmogle; pa vsi ti ugovori izvirajo iz osebnih premislekov in ozkosrčnosti ter odpadejo, če se otresem zastarelih nazorov in se ne ustrašimo žrtev. Posnemajmo vsaj delavstvo, ki koraka ponosno z ozirrom na organizatorično zavednost vsem slojem na čelu, mi pa, v vrsti višjih izobražencev stoječi, ga zavidamo za njegove uspehe.

Vsaj v vodilnem načelu hočemo priti do složnosti: Služiti državi v okviru veljavnih zakonov; zahtevati od države službi in odgovornosti primerno, po življenjskih potrebah pravilno odmerjeno plačilo.

V političnem oziru hočemo ostati neodvisni državljani s pristo samoodločbo strankarske pripadnosti.

Vestnik.

Protestno zborovanje državnih nameščencev v Celju. V nedeljo 11. marca se je vršilo v Celju veličastno obiskano protestno zborovanje državnih nameščencev in upokojenecv. Velika dvorana Narodnega doma se je do 11. ure napolnila do zadnjega kotička. Zborovanje je vodil in otvoril predsednik društva državnih nameščencev g. prof. Rajh v Celju, ki je v daljšem govoru razpravljal o vseh onih perečih vprašanjih in zahtevah državnih nameščencev in upokojenecv, ki so dali povod za nešteta protestna zborovanja ter so privedli državni nameščenstvo v oni brezupni položaj, da stavi danes vladi svoj konečni ultimatum. Za njim je referiral g. Ivan Prekoršek, ki je v ostrih besedah bičal brezvestno uničevanje — materijelno in duševno — slovenskega državnega nameščenstva, ki hoče biti v svoji službi pošten in vreden, ki se zaveda svojih dolžnosti do države, ki pa ob 12. uri terja od države tudi plačilo za svoje delo. Zatem je nastopil imenom jugoslovanskega železničarstva g. Jerše, ki je ob viharnem pritrjevanju izjavil in svečano sporočil popolno solidarnost železničarjev za zahteve današnjega zbora. Imenom organiziranega obrtništva je pozdravil zbor g. Ivan Bizjak, predsednik zveze obrtnih društev, zagotavljal, da mu tolmači zahteve nameščencev, njihov brezupen položaj ter ga prosi, da sporoči sklepe zborovanja na pristojno mesto. G. vladni svetnik je deputaciji obljubil vsi pomoč s svoje strani, povdarjajoč pri tem, da polno razumeva položaj državnih nameščencev, ki je nevzdržen.

Resnična zgodba. V cestnem blatu je čepel omagan javni nameščenec — če je bil »maksimiranec«, ne vem točno, ker se ta vrsta od one drugih več ne razlikuje po zunanosti. Ves prezebel je bil, lačen in strgan, skratka vsega usmiljenja vreden človek. Mnogo farizejev je šlo mimo njega. Ti farizeji so bili raznih sarž: poslanci, ministri itd., nihče se ni zmenil za onemolega, vsega sočustvovanja vrednega berača, ki ima vse nadloge nad seboj, le še ušji nima, drugo že vse! Državni farizeji ga sicer gledajo, pa le po strani, smili se jim, pa pomagati mu nočejo. Pa pride naslednji, in se ustavi pred beračem: revež berač mu z jekom pomoli klobuk pod nos, obe roki dvigne k prošnji. A oni išče nekaj po svojih žepih. Bo nekaj miloščine, morda tudi kaj za pod zobe. Že se mu obraz zasveti v blaženem pričakovanju, že se mu v srcu zahvali za izkazano milost. Glej, samaritan, že je našel nekaj zate, revno paro, nekaj lepega, svetlega na traku visečega. Lepe besede govori državni farizej: »Velikodušno ti podarim to odlikovanje v znak hvaležnosti in občudovanja, da tako potrpežljivo in hrabro prenašaš svoje nadčloveške muke! Vztrajaj do smrti! Takso z odlikovanje naberači in jo pošli službenim potom.« Ponosno zravnaj je odšel farizej... P. K.

Nabavljajna zadruga r. z. v Ljubljani opozarja svoje člane, da se zanesljivo vdeležijo I. red. obč. zbora, ki se vrši dne 24. marca tl. ob 8. uri zvečer v dvorani Mestnega doma.

Malo več kolegijalnosti in obzira. Uredništvo je prejelo dopis nekega ljubljanskega državnega uradnika, ki je imel opravka na davkariji. Ker ni mogel med uradnimi urami na davčni urad, je bil toliko smel, da je stopil tje v popoldanskih urah, misleč, da mu bodo tovariši, o katerih je vedel, da delajo tudi popoldne, dali potrebna pojasnila tudi izven uradnih ur. Pa se je bridko zmotil. Tovariši mu niso hoteli postreči, zavrnivši ga s tem, da popoldne ne uradujejo za stranke. Prihodnji dan je poslal ženo na davčni urad in dopisnik trdi, da tudi žena kot stranka ni bila posebno ljubeznivo sprejeta. Končno se je še iz-

kazalo, da mu je davkarija pomotoma poslala opomin, ker je bil dotični znesek poravnal že pred meseci. Dopisnik zato apelira na tovariše, da naj izkazujejo napram tovarišu nekoliko več kolegijalnosti in naj bodo v občevarju s strankami prijaznejši.

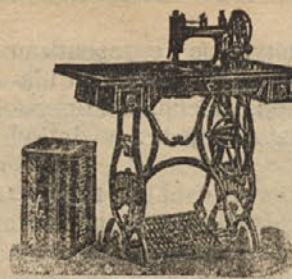
Občni zbor društva drž. pisarniških uradnikov za Slovenjo se je vršil 4. marca tl. v Ljubljani ob pičli udeležbi 37 članov. Otvoril ga je ob 9. predsednik Kobe in dal po čitanju zapisnika občnega zbora besedo na zbor povabljenemu tajniku OZ. g. Bekšu, nato pa istotako povabljenemu predsedniku Saveza finančne kontrole g. Držaju. G. Bekš je hvalil OZ., da je matica vseh društev drž. nameščencev, zagovarjal je njeno delovanje in neuspehe in navajal težkoče, s katerimi se ima boriti. Dolžil je glavni Savez v Beogradu, da je velika ovira pozitivnemu delu, ker ne le, da ni dovolj inicijativen, ampak naravnost prepoveduje pokrajinskim zvezam razne posamezne akcije. Predsednik OZ je dobil že parkrat grajo od Gl. Saveza pod pretvezo, da OZ ne sme brez odobrenja Gl. Saveza ničesar podvzeti. G. Bekš je izjavil, da bo OZ tudi v bodoče šla preko Gl. Saveza, ako bo ta še nadalje tako nedelaven. — G. Držaj je kritiziral delo in taktiko OZ in pojasnil vzroke, ki so privedli organizacije nižjih drž. uslužbenecv do izstopa. Glavni vzrok je bilo takozvano »pošutkanje« (siljenje k molčanju), s katerim se je hotelo zavreti delo njihovim zastopnikom. Pri vsakem predlogu ali kritiki so se razvnele ostre in razburljive debate, pri katerih so padli včasih morda tudi neumestni ali neprevidni medklici, vsled katerih se je potem njihove zastopnike s pretnjami klicalo na odgovor. V mnenju, da vsled tega v OZ skoro ni več varno govoriti odkrito, in da je nadaljno prerekanje brezplodno, so izstopili, ker je bilo nadaljno vztrajanje v OZ nemogoče. Predsednik Kobe se zahvalj obema poročevalcema za poročila in da besedo tajniku tov. Pisanskemu. Ta opisuje podrobno delo društva v preteklem letu, posebno delo za pragmatiko, za izpremembo društvenih pravil, prirejanje družabnih sestankov in priprave za ustanovitev strokovnega Saveza za vso kraljevino. Našteta vloge in spomenice, ki so se napravile in navaja težkoče, ki so se pojavljale odborom. Potrebno je bilo apelirati na nekatere člane, da se še le organizirajo, ker je bilo ob nastopu sedanjega odbora še 50 članov neorganiziranih. (Konec prih.)

Železničarji, državni in privatni nameščenci! V Mariboru se je leta 1921 ustanovila zadruga »Hranilnica in posojilnica za Maribor in okolico, registr. zadruga z omejeno zavezo« predvsem z namenom dajati javnim uslužbencem in delavcem posojila po nizki obrestni meri in jih tako zavarovati pred oduštvom in dajati uslužbencem in delavcem priliko eventualne prihranke nalagati v lastnem zavodu. Kdor hoče dobiti posojilo, mora postati član zadruge in vplačati en delež po Din 50, ta denar se lahko v smislu pravil dvigne. Zadruga ima danes po 1½ letnem obstoju že 650 članov in je imela v letu 1922, kakor iz bilance razvidno j. K 6.000.000 denarnega prometa. Zadruga je bila revidirana 16. februarja tl. po gospodu ravnatelju »Zadružne zveze v Celju« in je zadruga dobila pohvalo. V nadzorstvu zadruge je tudi upravnik (ravnatelj) Prve hrvaške štedionice v Mariboru in se zadruga strokovnjaško upravlja. Posojila se dajejo proti menicam in poroštvi in mesečnemu odplačilu. Število porokov se ravna po visokosti posojila. Razen tega mora vsak posojiljemalec podpisati izjavo, da si pusti mesečne obroke odtegniti od mesečnih prejemkov oziroma obroke sam redno plačevati. Hranilne vloge se zaenkrat obrestujejo po 6% pri odpovedi v smislu pravil. Ako se pa vlagatelj zaveže pustiti hranilno vlogo vsaj pol leta vloženo, obrestuje zadruga takšne vloge zaenkrat po 8%. Podpisana zadruga je bila dosedaj navezana predvsem na kredite, ako je hotela uzadovoljiti prosilce za posojila. Ti krediti pa so veliko odvisni od števila članov zadruge. Čim večje je število članov, tem večji je kredit zadruge in tem lažje daje zadruga posojila. Raditega je dolžnost vsakega nameščenca in delavca, da pristopi kot član k zadruzi in tako pomaga dvigniti njen kredit in ugled. Deleži se smejo plačati tudi v obrokih, ki se odtegnejo na zahtevo tudi od mesečnih prejemkov dotičnega. Zadruga se je dosedaj imenovala »Hranilnica in posojilnica za Maribor in okolico r. z. z o. z.«; od 1. III. 1923 naprej pa se imenuje »Jugoslovanska hranilnica in posojilnica r. z. z o. z.« Zadruga je zavarovana za slučaj vloma, tatvine

in požara. Zadruga sprejema hranilne vloge od Din 1 (eden) naprej, katere ugodnosti ne nudj sedaj noben denarni zavod. Lokal zadruga je v Mariboru, Frankopanova ulica 17. Uradne ure vsaki dan od 17. do 19. ure razen sobote, nedelje in praznikov. Izplačila posojil vsak torek in petek od 18. do 20. ure. Kdor hoče pomagati nameščencem in delavcem do gospodarske osamosvojitve, naj podpiše pristopnico k »Jugoslovanski hranilnici in posojilnici.« K pristopu Vas vabi ravnateljstvo in nadzorstvo zadruga, ki je sledeče: Ravnateljstvo: Jarh Franc, višji revident j. ž., Kikelj Josip, ključavničar j. ž., Majer Anton, poštni kontrolor, Roglič Ivan, trgovec, Dr. Jurečko, zdrav-

nik, Cesarec Alojzij, revident j. ž., Koser Vojteh, poštni kontrolor. Nadzorstvo: Kunst Vaclav, poštni kontrolor, Mrljak Dragan, upravnik »Prve hrvatske štedionice« v Mariboru, Puh Jože, spredovnik j. ž. gl. kol., Šinok Martin, kovač j. ž. delavnica, Selinšek Franc, pis. pomočnik j. ž. kurilnica, Černeka Zmagoslav, delovodja j. ž. delavnica Zadruga je registrirana pri okrožnem sodišču pod št. 143/23 Firm. II/85/Gen.

Čevlje kupujte od domačih tovarov trvdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Ugodna prilika za nakup koles za moške in ženske.

Velika zaloga najboljših šivalnih strojev

Mundlos - Original Viktorija

10 letna garancija.

Konkurenčne cene.

Se priporoča trvdka

JOS. ŠELOVIN - ČUDEN

Ljubljana, Mestni trg 13.

Ivan Sax

trgovina z manufakturnim blagom in z oblekami domačega izdelka.

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Manufakturna in modna trgovina

J. Kostevc

Ljubljana, Sv. Petra c. 4
priporoča svojo bogato zalogo za spomladansko sezijo.
Cene solidne, postrežba točna.

G. Čadež

trgovina klobukov in modnega blaga za gospode in dečke

Ljubljana, Mestni trg

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

priporoča »Pfaff« šivalne stroje, »Puch« in »Orožna kolesa« ter plašče in cevi, nadalje šivanke za vse vrste šivalnih strojev, olje in vse v to stroko spadajoče predmete. Samo prvovrstno garantirano blago!

Podružnica NOVO MESTO, Glavni trg.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Priporoča se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina

Leskovic & Meden

LJUBLJANA, Jurčičev trg št. 1.

Franc Bar, Ljubljana

Cankarjevo nabrežje 5.

Telefon št. 407.

V Sloveniji največja zaloga pisalnih strojev.

Barvnih trakov, ogljenega papirja, razmnoževalnih aparatov in vseh pisarniških potrebščin. Mehanična delavnica za popravila pisalnih in računskih strojev ter kontrolnih blagajn.

Simon Klimanek

prvovrstni krojaški modni atelje

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.

Solidna in točna postrežba.

15% popust vsem javnim nameščencem.

Plačilni obroki po dogovoru.

Iv. Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska c. 2

šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu Ustanovljena l. 1867
Vezenje poučuje brezplačno
Posamezni deli koles in šivalnih strojev.
10 letna garancija!

Pisalni stroji »Adler«
Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarov:
Dürkopp, Styria, Walfenrad.

Začasno znižane cene.

Modno blago, perilo in potreščine za šivilje in krojače priporoča trvdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Dellkatese, špecerija in vinarna

Fr. Kham

Ljubljana, nasproti hotela »UNION«.
Vsaki petek in sredo namočeno polenovko!

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev po cenj.

F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28.

Sprejemajo se v polno popravo za emaljiranje z ognjem in ponikljanje dvokolesa, otroški vozički šivalni in razni stroji.

»TRIBUNA«

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Zvonarska ulica 1.

Priporoča se

I. CERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Fr. P. Zajec
optik

Ljubljana, Stari trg 9.

Velika zaloga vsakovrstnih ščipalcev, očal, daljnogledov, toplomerov, barometrov i. t. d.

Nabavljalna zadruga

javnih nameščencev in vpokojencev v Ljubljani

Prodaja svojim članom razno špecerijsko in kolonijalno blago po znižanih cenah.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene!

K. Jurman

optik - specijalist

Ljubljana,

Šelenburgova ul. 2.

Trvdka

Kunstek & Pleterski

Ljubljana, Vodnikov trg 5

priporoča v nakup usnje in usnjate izdelke.

Članom Nabavljalne zadruga javnih nameščencev popust!

Uradniki pozor!

Pri sedanjih visokih cenah čevljev je treba paziti, da se dobi zanesljivo blago in da so popravila dobro izvršena. Vse to Vam nudi trvdka

A. Schweitzer,

ki ima ZALOGO ČEVLJEV v Ljubljani na POGAČARJEVEM (sadnem) trgu v lastnem paviljonu, kjer sprejema tudi vsa popravila, katere izvršuje hitro, dobro in po nizki cenj.

:: Gostilna pri »Kolovratu« ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (Hutmarska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

zobna krema

DIVADENT

dobi se pousod.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.